

گزارش سفر آنکارا

اجلاس کمیته امور سیاسی

هیئت ایرانی

مشمول بر

نمایندگان مجلس شورای اسلامی:

آقایان دکتر عوض حیدرپور، دکتر جواد نظری مهر و دکتر حسین شیخ الاسلام

و

دبیرخانه دائمی:

آقایان دکتر مسعود اسلامی و بیژن مشیروزبیری

۱۴ و ۱۵ می ۲۰۱۴

۲۴ و ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۳۹۳

گزارش شرکت در کنفرانس کمیته دائمی سیاسی

مجمع پارلمان آسیایی (APA)

کمیته دائمی امور سیاسی مجمع پارلمانی آسیایی در روزهای ۲۴ و ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۳۹۳ برابر ۱۴ و ۱۵ می ۲۰۱۴ چهاردهم و پانزدهم رجب ۱۴۳۵ در آنکارا برگزار گردید.

از ایران هیئتی برای شرکت در این اجلاس به آنکارا اعزام شد اعطای هیئت عبارتند از:

۱- دکتر عوض حیدرپور نماینده شهرضا و دهقان، منظریه و گلشن

۲- دکتر جواد نظری مهر نماینده گنبد و بندر ترکمن

۳- حسین شیخ الاسلام، معاون روابط بین المللی مجلس

ترتیب شرکت:

- قبل از عزیمت دو جلسه برای انجام هماهنگی ها با دبیرخانه دائمی در تهران برگزار شد و هماهنگی های لازم و مقدماتی به عمل آمد.

- روز سه شنبه (سیزده رجب) با پرواز ۱۱۸ ماهان ایر بدون تأخیر و فوت وقت عازم آنکارا شدیم. به موقع به آنکارا رسیدیم و مستقیماً به هتل Rexos محل اقامت آمدیم. عندالورود دو ساعتی وقت گذاشتیم فضای شهر را دیدیم. آنکارا شهری نسبتاً تمیز و عاری از مشکلات اجتماعی شهرهای گرفتار و مسلمان نشین است. آب و هوا خوب، آلودگی هوا وجود ندارد. شهر هم شلوغ و پرترافیک است. به نظر می رسد مردم همه در اداره کشور خود را سهیم می دانستند.

برای نماز و نهار و دیدار با اعضای سفارت به سفارت جمهوری اسلامی ایران آمدیم. آقای بیگدلی سفیر، آدم کاملاً توجیهی است. معاون او آقای موسوی هم از ما استقبال خوبی کرد و اطلاعات جامع و صحیحی راجع به مسایل سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ترکیه در اختیار ما گذاشت.

بعد از این دیدار به هتل آمدیم. استراحتی کردیم و قبل از نماز مغرب و عشاء برای شرکت در مراسم جشن سیزده رجب سفارت به رایزنی فرهنگی آنجا آمدیم. آقای منفرد مسئول رایزنی فرهنگی برنامه جالبی تدارک

دیده بود. پس از این مراسم به سفارت آمدیم. آقای دانش یزدی معاون اداری مالی وزارت خارجه هم به آنکارا آمده بود. جلسه مشترکی با آن ها همراه با شام کاری داشتیم و مسایل مختلفی از جمله اوضاع ترکیه را به بحث گذاشتیم. آخر شب برای استراحت به هتل برگشتیم.

چهارشنبه ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۹۳

صبح قبل از عزیمت به اجلاس یک جلسه هماهنگی برگزار کردیم و نقطه نظرات تیم را جمع بندی کردیم. ساعت ۹ و ۴۵ دقیقه به سوی مجلس ملی ترکیه که در نزدیکی هتل بود آمدیم. اجلاس رأس ساعت ۱۰:۰۰ بامداد آغاز شد.

پس از سرود ملی ترکیه فیلمی از وضعیت های ترکیه شامل طبیعت، هنر، توریسم و سایر پتانسیل های آن ها پخش شد.

در ادامه دکتر **Yuksel Ozden** رئیس هیئت مجمع آسیایی پارلمان ها (APA) در مجلس ترکیه صحبتی کرد. خلاصه سخرانی نامبرده به شرح زیر است:

ابتدا حادثه انفجار در معدن زغال سنگ در شهر **Soma** از استان مانیا (**Mania**) را که دیروز در غرب ترکیه روی داد تسلیت گفت و اشاره کرد ترکیه دیشب بی خواب بود.

در ادامه گزارش اجرایی کار را داد و گفت بیش از ۳۰ نفر از ۱۱ کشور در اجلاس شرکت کرده اند:

شرکت کنندگان از کشورهای:

۱- بحرین

۲- قبرس جنوبی - ناظر

۳- اندونزی

۴- ایران

۵- اردن

۶- قزاقستان

۷- لبنان

۸- پاکستان

۹- روسیه

۱۰- عربستان سعودی

۱۱- ترکیه

هستند و در ادامه اشاره کردند برای همکاری های همه جانبه در آسیا باید مکانیزم های جدیدی طراحی و به اجرا درآید دکتر **Yuksel Ozden** در ادامه ظرفیت های ترکیه را برشمرد و گفت هماهنگی های دو جانبه و چندجانبه در بین کشورهای آسیایی سبب توسعه قاره خواهد شد و اعلام کرد ترکیه آماده گسترش دو یا چند جانبه است. کما اینکه در گذشته هم برای توسعه روابط خیلی کار کرده اند.

به یک نکته کلیدی و آن هم توسعه روابط دانشجویی اشاره کردند و گفتند بیش از ۲۰۰ هزار دانشجوی خارجی امروزه در ترکیه مشغول تحصیل و مطالعه اند و اشاره کرد که فقط نباید به اقتصاد، تجارت و اکونومی نگاه کرد. نگاه علمی از همه چیز مهمتر است.

ضرورت مبارزه با تروریسم به صورتی قانونی و هدفمند، پیشگیری از لشکرکشی و تهاجم و اشغال کشورها و حل مسایل فی ما بین کشورها را از جمله مسایل مهم آسیا برشمرد و گفت که پارلمانها باید به طور جدی به حل این مسایل بپردازند، در ادامه بحث اشاره ای به اوکراین و سوریه کرد و گفت کشورها باید جدی تر برای حل این مسایل اقدام کنند خصوصاً در مورد سوریه که باید کمک شود جنگ هر چه زودتر تمام شود و رنج مردم سوریه پایان پذیرد.

سخنران بعدی این اجلاس آقای سیدمحمد راجمان بدر **Bedar** بود که پس از تسلیت گویی در خصوص انفجار معدن در ترکیه، فاتحه ای داد، ابراز همدردی کرد. سلام آقای سید حسین بخاری رئیس هیئت پاکستانی را

اعلام کرد. رعایت حقوق بشر در آسیا را خواستار شد، از ضرورت مبارزه با تروریسم صحبت کرد و خواهان ایجاد مرکزی برای آموزش‌های سیاسی و علمی یکپارچه در قاره آسیا برای دانش‌آموزی اداره بهتر قاره آسیا شد که بتواند به طور همه جانبه کشورهای قاره آسیا را به هم نزدیک کند.

آخرین سخنران جلسه افتتاحیه آقای دکتر صادق یاکوت نایب رئیس مجلس ترکیه بود. از کاهش نرخ رشد آسیا در دهه گذشته حرف زد و گفت این مسئله باید حل شود. خواهان اعتماد سازی بین کشورهای آسیا و توسعه مناسبات دو یا چند جانبه شد. خواهان انتقال تجربیات کشورها در همه زمینه‌ها از جمله مبارزه با تروریسم و فساد مالی شد. با اشاره به اینکه جدایی تلخی می‌آورد خواهان توسعه دوستی بین کشورهای آسیایی شد.

پس از جلسه افتتاحیه، بازدید از مجلس آغاز شد و سپس در ادامه به وقت نهار و نماز رسیدیم. بعد از نماز در یک جلسه علنی مجلس که کوتاه هم بود شرکت کردیم. مجلس ترکیه، مجلس منظمی است. بالاسر هیئت رئیسه نوشته است که "حق حاکمیت و اداره کشور متعلق به مردم است". آنچه من در این سفر دیدم حقیقتاً مردم‌اند که در ترکیه حکومت می‌کنند و نقش مردم در اداره کشور کاملاً هویدا و پیدا است.

نشست دوم:

نشست دوم ساعت چهارده و سی دقیقه در محل ساختمان جدید پارلمان ترکیه آغاز شد. ریاست جلسه با دکتر Yuksel Ozden بود. پس از استقرار هیئت‌ها در محل خودشان جلسه آغاز شد. ابتدا خوش آمد گویی مجدد توسط رئیس جلسه انجام شد و بحث مقدماتی انجام گرفت. در ادامه دکتر مسعود اسلامی بخشی از گزارش دبیرکل را قرائت کرد و وارد دستور شدیم.

اعضای هیئت رئیسه اجلاس بعد از ظهر انتخاب شدند. بحرین و ایران نایب رئیس شدند و روسیه سخنگوی این جلسه شد.

مسایلی که در این قسمت بحث شدند:

عبارتند از:

۱- انتخاب ایران برای برگزاری دومین اجلاس بین‌المللی دوستی و همکاری بین کشورهای آسیایی

۲- تهیه اصول اعلامیه دوستی و همکاری بین کشورهای آسیایی

۳- تهیه اعلامیه نحوه تعامل و همکاری بین مجالس، ملت ها و دولت های آسیایی

۴- اعلام نظرات هیئت ها برای کارهای دیگری که باید در دستور کار قرار گیرد.

در ادامه این بحث در کنفرانس مطبوعاتی و مصاحبه تلویزیونی به مناسبت حادثه انفجار معدن زغال سنگ

شرکت کردیم. پس از استراحت و کنفرانس مطبوعاتی موضوعات ادامه یافت.

در این قسمت دو سخنرانی از دو نفر از اعضای مجلس ترکیه داشتیم.

۱- دکتر عقیف امیر کیران

۲- دکتر علی شاهین

که مفصل راجع به بهبود آینده آسیا با نگاه به ترکیه بحث کردند و بخشی از تجربیاتی که در راستای همگرایی با

اروپا در ترکیه به دست آمده است را مرور کردند که دبیرخانه مفصل آن را تهیه و در اختیار خواهد گذاشت.

هیئت ایرانی هم در این بخش از نشست نقطه نظرات خود را به شرح زیر اعلام کرد:

۱- اعلام آمادگی برای میزبانی دومین اجلاس همکاری و دوستی بین کشورهای آسیایی

۲- اعلام پشتیبانی از انتخابات ریاست جمهوری افغانستان و انتخابات مجلس عراق و تقاضای پشتیبانی از

کمیته امور سیاسی به طور اجماعی.

۳- درخواست پشتیبانی از انتخابات سوریه برای پایان دادن به رنج مردم سوریه و ختم جنگ

۴- تقاضای مساعدت برای ایجاد همگرایی بیشتر در آسیا

۵- درخواست تهیه لیستی از معضلات حاد قاره آسیا برای یافتن راه حل های مناسب با کمک مراکز

پژوهشی و دانشگاهی قاره آسیا.

جلسه علنی تا ساعت هجده و سی دقیقه ادامه یافت و سپس برای استراحت به هتل آمدیم.

حاشیه‌های امروز:

بعد از حضور در هتل چون در مرکز شهر است به خیابان آمدیم. جماعتی ازدانشجویان مخالفین دولت علت انفجار در معدن زغال سنگ را که دیروز در غرب ترکیه در شهر سوما در استان مانیا روی داده است را کم توجهی دولت می دانند و تظاهرات کردند که درگیری هایی با پلیس روبروی مجلس و وزارت صنایع روی داد. گاز اشک آور را دو بار تجربه کردیم.

به نظرم تعداد زیادی از تظاهر کنندگان را دستگیر کردند شاید بیش از (۵۰۰) نفر، و صحنه های فعالیت های مدنی جالبی را دیدیم. ماشین های آب پاش هم فعال شدند.

نکته مهم این است که انفجار در معدن حقیقتاً به دولت ترکیه و آقای اردوغان ربطی ندارد.

ساعت ۲۰:۰۰ چهارشنبه برای ضیافت شام آقای Yuksel Ozden و رفتیم که تا ساعت بیست و یک و سی دقیقه به طول انجامید و سپس برای استراحت به هتل برگشتیم و قرار شد ما برنامه‌های خود را صبح زود هماهنگ کنیم.

پنجشنبه ۱۳۹۳/۲/۲۵

صبح از ساعت ۷:۰۰ تا ۹:۳۰ نشست هماهنگی بین اعضای هیئت ایرانی برگزار شد. پس از بحث و بررسی موضوعات، ۵ پیشنهاد ایران برای ارائه به نشست صبح پنجشنبه نهایی شد که موضوعات آن ها عبارتند از:

- ۱- محکوم کردن عملیات صهیونیست ها به مناسبت یوم النکبه
- ۲- ضرورت استفاده از ظرفیت ها و پتانسیل های قاره آسیا
- ۳- تایید و پشتیبانی از انتخابات افغانستان، عراق و سوریه
- ۴- پشتیبانی از ایجاد آسیایی یکپارچه و بدون مرز
- ۵- پشتیبانی از قطعنامه ۱۸۶۸/۱۲۷ نوامبر ۲۰۱۳ سازمان ملل مبنی بر پیشنهاد رئیس جمهور ایران جلوگیری از خشونت و افراط گرایی در کشورهای آسیا

پس از این جلسه هماهنگی پیشنهادات ایران به دبیر کل ارسال شد و برای شرکت در نشست صبح پنجشنبه عازم مجلس ملی ترکیه شدیم.

ساعت ۱۰ صبح نشست صبح پنجشنبه شروع شد. در این جلسه ابتدا رأی‌گیری شد که در نشست صبح و عصر به صورت یکپارچه ادامه یابد تا هیئت‌های عازم کشورهای خودشان بتوانند امروز عصر به پروازها برسند و این پیشنهاد تصویب شد.

در ادامه ابتدا بحرین پیشنهادات خود را ارائه کرد که خواستار تغییراتی در برنامه‌های دبیرخانه شدند. سپس خواستند که کمیته سیاسی در لیگ عرب در قاهره و اجلاس پارلمان‌های عربی در ریاض شرکت کنند و همچنین خواستار همکاری در سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی کشورهای آسیایی و عربی با رویکردهای اجتماعی و همراهی با پارلمان‌های کشورهای عربی شدند و در پایان خواستار ایجاد یک بازار مشترک آسیایی برای همکاری بیشتر کشورهای آسیایی شدند.

در ادامه پاکستانی‌ها پیشنهاداتی ارائه کردند که بیشتر حول توسعه روابط اقتصادی و تلاش برای نهادینه کردن اهداف APA شدند و خواستار ایجاد مراکز آموزشی برای انتقال تجربیات سیاسی و حکومتی کشورهای قاره آسیا به همدیگر شدند. در ادامه پیشنهادات اندونزی ارائه شد که بیشتر حول ضرورت همکاری پارلمان‌ها و دولت‌ها دور می‌زد و تاکید کردند که دولت‌ها بای بیشتر همراه با پارلمان‌ها بشوند.

در ادامه آقای دکتر نظری مهر پیشنهادات ایران را ارائه کردند.

در ادامه دیگر هیئت‌ها نظرات خودشان را اعلام کردند و سپس پروفیسور SeLeck از ترکیه بحثی را راجع به همکاری بین پارلمانی‌ها ارائه کرد.

نماینده عربستان سعودی هم پیشنهادی را ارائه کردند مبنی بر تبادل اطلاعات برای مبارزه با تروریسم منطقه‌ای و در ادامه خواستار ایجاد کارگروهی یا اطاق فکری برای همکاری‌ها شدند و خواستار شدند که تبادل اطلاعات بین پارلمان‌ها و اعضاء تسهیل شود و خواستار تلاش بیشتر شرق و غرب برای درک و شناخت همدیگر شدند.

در ادامه آقای پروفیسور سلیمان نامی از ترکیه در خصوص تروریزم صحبتی کرد و با اشاره به پایه‌ها و ریشه‌های گروه‌های مختلف تروریستی بحثی را در خصوص نحوه مبارزه با آن‌ها ارائه کردند و قرار شد مکتوب سخنرانی خود را همراه با اسلاید‌ها جهت بهره‌برداری به دبیرخانه ارسال کنند. خلاصه طرح و سخنرانی ایشان چهارچوبی دقیق و استراتژی مبارزه با تروریسم بر مبنای یک کار دانشگاهی است و تأکید کرد که شیوه و نسل جدید فعالیت‌های تروریستی از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ آغاز شده است و احتمالاً چالش اساسی پیش روی قرن حاضر خواهد بود. از این رو دنیا مصمم است با آن مقابله کند.

در پایان این بحث به طور مفصل آنچه گفته شد جمع‌بندی شد و قرار شد نه به صورت گاه‌گاهی بلکه به طور مداوم موضوع‌های مطرح شده توسط کمیته امور سیاسی پیگیری و تعقیب شود. با ختم این جلسه برای نهار در سالن غذاخوری پارلمان رفتیم و پس از نهار برای نماز به سفارت آمدیم. نیم‌ساعتی هم استراحتکی کردیم و برای برگزاری جلسه نهایی راهی مجلس ملی ترکیه شدیم. ساعت شانزده و پانزده دقیقه جلسه نهایی تشکیل شد. در این جلسه چهار سند نهایی برای ارائه به مجمع زمستانی اسلام‌آباد که تهیه شده بود مجدداً مورد بحث و بررسی نهایی قرار گرفت.

سند اول:

با عنوان:

Measures and Methods Of Materilization of Principles of Friendship and Cooperation in Asia

که با پیشنهادات کشورها از جمله ایران تهیه شده بود به تصویب رسید.

سند دوم:

Engaging APA with Asian Governments and Inter – Governmental Organization

که با پیشنهادات کشورها تهیه شده بود با اندکی تقصیرات به تصویب رسید و قرار شد به جای دو گروه کار برای مبارزه با تروریسم و انتقال تجارب و مهارت ها سه گروه کار تشکیل شود و گروه سوم به نام به همکاری گرفتن بخش های خصوصی در زمینه های مورد نیاز به دو گروه پیشنهاد شده قبلی اضافه شد.

سند سوم:

Important Political Development in Asia

تقریباً به طور کامل از پیشنهادات جدید هیئت ها تهیه شد و عمدتاً حول و حوش ضرورت آزادسازی فلسطین و حمایت از مردم فلسطین و محکوم کردن رژیم صهیونیستی، تایید حرکت های همراه با مردم سالاری و دموکراسی در آسیا، تأکید بر ضرورت رعایت حقوق مردم در اوکراین و سوریه و دیگر کشورها رنج برده از تروریسم در ۸ بند یاد شد که به تصویب رسید.

سند چهارم:

Denunciation of Terrorism and Violent Extremism

تهیه شد. تروریسم خطر جدی برای آینده کل دنیا و قاره آسیا بر شمرده شد و قرار شده که بر اساس بندهای این سند کشور آسیایی تمام ظرفیت ها و امکاناتی که در ابعاد مختلف در اختیار دارند برای مبارزه با تروریسم در خدمت همه مردم قاره آسیا قرار دهند و این قطعنامه هم که با پیشنهادات اعضا تهیه شده بود جهت ادامه به اجلاس اسلام آباد به تصویب رسید.

با پایان گرفتن جلسه عصر پنجشنبه در ساعت هجده و سی دقیقه هیئت ها با تشکر از برگزاری خوب اجلاس از سوی مجلس ترکیه دبیرخانه محل اجلاس را ترک کردند.

اینجانب از محل برگزاری اجلاس مستقیماً به فرودگاه آمدم تا به تهران عزیمت نمایم و آقایان شیخ الاسلام و دکتر نظری مهر به رزیدانس سفارت نقل مکان کردند تا انشاء.. فردا شب به سوی تهران عزیمت نمایند.

امروز هم در مسیر فرودگاه من گرفتار تظاهرات مردم به خاطر حادثه معدن سوما در استان مازانیا بودم که پلیس با ماشین آب اش و اشک آور آماده برخورد بود ولی خوشبختانه قبل از ساعت ۲۰:۰۰ به فرودگاه رسیدم و چون پرواز ۲۱:۰۰ تأخیر داشت با پرواز ساعت ۲۰:۰۰ راهی استانبول شدم که به موقع هم پرواز انجام شد و انشاء الله با پرواز فردا صبح از استانبول عازم تهران خواهم شد تا روز جمعه را استراحت کنم و از شنبه کارها را آغاز نمایم.

در مجموع اجلاس خوبی بود و ما به همه اهدافی که مشخص کرده بودیم رسیدیم و تمامی پیشنهادات ما در متن قطعنامه های تهیه شده گنجانده شد./ق